

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
Ista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inzerat 100.Inzerati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodaja na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Fašizem in Jugosloveni.

Takole približno se je izrazil Slovenec-fašist napram znancem, hoteč opravičevati in razložiti svoje odpadništvo: „Kaj pa hočete, saj vendar sami pišete po listih, da slovenščina nima bodočnosti, da jo je treba zameniti s srbsščino. Vi to lahko napravite. Pri nas pa večina ljudi razume laščino bolje nego srbsščino. Čemu bi se torej posrbljevali, ko je laščina tudi v vsakem oziru veljavnejši jezik.“

Opravičeval se je odpadnik, opravičil se ni, vsaj pred Slovenci ne. Ali vendar — če razmotrimo njegove besede, jim ne moremo odrekati logike. Seveda samo toliko, kolikor se sklicuje na logiko odpadnikov tokraj rapalske meje, na logiko Jugoslovenov.

In zanimivo je od uradnega glasila tukajšnjih slovenskih odpadnikov, od „Slov. Naroda“ samoga priznana dejstvo, da so občine, ki so bile svoj čas čisto sokolske, danes v prvih vrstah odpadništva. Prav ima „Narod“, žalostno je to, ali prav nima, ko ne pristavlja: tudi naravno, dokler bodo Jugosloveni posredno ali neposredno, naravnost ali po ovinkih, učili svoje ljudi, da je treba slovenščino stopiti s srbsščino, in dokler jih bodo prepričevali, da so Srbi oni, ki naj vladajo, Slovenci tisti, ki naj hlapčujejo. Eno odpadništvo če že ne rodi, pa vsaj opravičuje drugo.

Vsi vemo, da so Sokoli po večini jugoslovenski navdušenjakarji, da se jim nekaj časa ni zdelo vrednejšega opravila, nego uvajati srbsščino kot poveljavni jezik, da je bila slovenski izpregovorjena javna beseda na sokolskem kongresu leta 1922. tem ljudem v pohujšanje, kateremu so dali tačas duška v „Jutru“: „Sokol naj govori, stupaj in ne slovensko!“ Zakaj naj bi torej primorski Jugosloven, če se je že odločil zavreči slovenstvo, ne postal po isti ločiki fašist. In če naj Slovenec res

opusti slovenščino zbog njene neznanosti, prav tako brezpomembno. Ali morda le samo zato, ker je slovenščini najbližja in najbolj razumljiva? Po pravici ugovarja primorski odpadnik, da je našemu ljudstvu v Primorju laščina bolj umljiva nego srbsščina, ker je večina ljudi tam dejansko vsaj deloma dvojezična. In po pravici izvajajo, kaj bi s srbsščino, ki je vseskozi neznamenit jezik v primeri z laščino in njeno staro kulturo.

Če bi kdo ugovarjal, da je uvodoma omenjeni odpadnik izjema, naj čita zgoraj omenjene, res obupne vesti, v „Slov. Narodu“. Prej Sokoli — danes fašisti! Ne poznamo razlogov vsakega posameznika, ki je prešel iz sokolstva v fašio. Ali prepričani smo, da bi se večina opravičevala tako, kakor ta odpadnik — ker se ne more drugače.

Nadaljnje dejstvo je, da je odpadništva največ v onih slovenskih občinah, katerih miselnost je najbližja našim Jugoslovenom. Prosimo, citajte „Slov. Narod“, ko poroča o uspehu volitev. In še eno dejstvo je, da si je mogla priboriti nemška manjšina v Italiji, čeprav za polovico manjša od naše, istotoliko poslancev, kljub temu, da ni bil fašistovski pritisk nanjo prav nič manjši. Seveda, Nemci nimajo apostolov, ki bi jim priporočali, naj se „ujedinijo“ kakim sorodnim narodom.

Vsak, ki pozna miselnost slovenskega Korošca, bo rad pritrdil, da je ravno jugoslovenstvo največ zakrivilo naš poraz pri ljudskem glasovanju. Kdor je opazoval dogodke in nemško agitacijo od blizu, je zaznal na prvi pogled, da je poleg republikanskega gesla najbolj učinkovala agitacija s srbskimi divjaštvji o priliki zasedbe Koroške in namigavanje na posrbljenje in na službo v srbski vojski. Da bi bilo glasovanje za Slovenijo ali Nemško Avstrijo, bi bil

uspeh drugačen. Toda Jugosloveni, ki hočejo prodati in že prodajajo slovenstvo gospodarsko, kulturno in jezikovno srbstvu, ki uvajajo v slovenščino turške in arabske barbarizme, samo zato, ker jih rabijo Srbi, so nam Koroško zaigrali, kakor nam zapravijo tudi Primorje, če jih pustimo. Zato je treba razločno povedati našemu ljudstvu, da nimajo ti ljudje z

našim narodom prav nič skupnega in med njim prav ničesar iskati. Jugoslovenom samim pa je treba razložiti, da so nam kot odpadniki bolj mrzki, nego naši sovražniki iz tujih narodov. Slovenec je in ostane Slovenec. Kot tak je obenem dober Sloven, če hočete tudi Jugoslovan. Nikoli pa ne more postati Jugosloven.

Občinske volitve bodo še letos.

(Nekoliko pouka.)

O številu obč. odbornikov in njih namestnikov. Po zakonu imajo občinski zastopi v občinah z manj kakor 500 prebivalcev 7 odbornikov in 3 namestnike. V občinah z manj kakor 1000 prebivalci 9 odbornikov in 4 namestnike. V občinah z manj kakor 2000 prebivalci 17 odbornikov in 17 namestnikov, a v občinah z manj kakor 5000 prebivalci 25 odbornikov in 25 namestnikov.

Glede kandidatnih list. Zapišite si: Najpozneje v 10 dneh po razpoložitvi pravomočnih volilnih imenikov je predložiti okrajnemu glavarstvu (ali njegovi ekspoziaturi, kjer takšne obstoje) kandidatno listo za volitev občinskih odbornikov in njih namestnikov. V kandidatni listi morajo biti zapisani vsi kandidati in njihovi namestniki. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdano tiskovino, ki mora imeti uradni pečat in katera tiskovina se dobi pri županu, če jih pa ta slučajno nima, pri okrajnem glavarstvu.

Izvirni kandidatni listi je priložiti še dva prepisa iste, tudi na uradno izdani tiskovini. Če je v kakšni občini več volišč je treba predložiti še po dvakrat toliko prepisov liste, kolikor je volišč. Na prepisih list imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Pač pa se morajo na prepisih označiti samo imena predstavnika in namestnika liste, kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov

morajo biti izrečno označeni za take in čitljivo svojeručno podpisane najmanj po toliko volilnih upravicah, kolikor je v dotični občini voliti odbornikov in namestnikov. Listo morajo podpisati tudi vsi kandidati z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo. Kandidatne liste je treba takole sestaviti:

Na čelu liste se zapiše ime občine, dan volitve in pa označba skupine volilcev, na pr. »Slovenska republikanska stranka«.

Potem se v oddelku I. vpiše s tekočimi številkami 1, 2, 3, itd. ime, priimek, prebivališče in poklic predlaganih kandidatov. V oddelek II. pa se ravnotako vpišejo njihovi namestniki.

Pod imena kandidatov se napiše ime enega predstavnika in enega namestnika za volilni odbor. Ako se voli na več krajih v občini, se napiše za vsako volišče ime po enega predstavnika in po enega namestnika liste v volilnem odboru.

Pod vse to se podpišejo lastno-ročno in čitljivo predlagatelji in pa kandidati, ti zadnji s pristavkom, da bodo izvolitev sprejeli. Teh podpisov mora biti najmanj toliko, kolikor je kandidatov in namestnikov za dotično občino. Nadalje se naj na kandidatni listi označi eno osebo in nje namestnika, katera imata pravico v imenu in po naročilu podpisancev občevati z županom ali okrajnim glavarstvom kot pooblaščenca.

LISTEK.

40

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

Vsi so molčali. Na klopi je sedela Uršula, naslonila glavo na zid, supla z burnimi prsi in odprtimi usti, oči pa so ji žarele od vročine. Anka se je s sklonjeno glavo opirala z eno roko na mizo in z drugo grabila za srce. Kerčenj si je nemo grizel brke, vsi ostali pa so kar okameneli, samo Ambrož je ostal miren. Pristopil je k Vurnoviču, mu podal roko in rekel:

„Hvala ti, prijatelj!“

„Odpusti,“ je zaplakal Vurnovič na Ambroževih prsih, „moji bratje so goljufali tudi mene. Skrivna Alapičeva podkupnina je prevarila neuke ljudi; odpusti meni in njim.“

V tem trenutku pa so se odprla vrata. V sobo je stopil novi zapisnikar kraljevine, Ivan Petričević, se hladno poklonil in izročil Ambrožu in tudi Uršuli po eno pismo:

„Ti pismi pošilja kraljeva svetost gospodu podbanu, nato se je poklonil in odšel kakor je prišel.“

Vsi so začudeno gledali. Ambrož je odprl pisma in začel s tresočim se glasom citati: „Mi Maksimilijan — — — Čujte!“ se je zakrohotal, „kralj kliče mene, gospo Uršulo in njene zete na sodbo zaradi veleizdaje in razžalitve veličanstva; Vi, gospa Uršula, pa morate po

njegovi zapovedi vrniti Tahu vse njegovo imetje.“

„Nikdar!“ je planila gospa kvišku.

„Morate — zaenkrat,“ je rekel Ambrož, „kralj zapoveduje.“

„Veleizdajice!“ so vsi z grozo zakričali in se zbrali okoli starca. Ambrož pa je kakor skala v burnem morju vzdignil glavo, zmečkano pismo pa je v pesti pokazal solncu, ki je sijalo skozi okno, in rekel svečano:

„Oj sonce! ki siješ pravičnikom in grešnikom, prečitaj to pismo, pogledj v moje srce in zatemni! Pomirite se, otroci! Nisem več podban, sedaj sem advokat, brat zakonodavca Pavla Gregorijanca. Sam kralj bo raztrgal to pismo, to prisežem!“

Tretji dan po Jakobovem je zasedel Tahi Susjed in Stubico; od groze in straha je zatrepetal ves kraj, ko je silnik zaklical: „He, he, sedaj sem jaz vaš gospodar!“

XIII.

Na svečnico l. 1566. je bila naravnost vražja zima. Gospod Franc Tahi se vsled svoje naravnost medvedje narave, ki se je v tolikih besnih bojih še utrdila, ni bal niti mraza niti zametov, toda lansko leto je bilo tako izredno hudo zanj in za celo pokrajino, ki ji je osmanski divjak odvzel Kostajnico in Krupo, da je Tahi na zimo poiskal počitka za svoje trudne kosti, ki jih je počasi začela ščipati putika, dobro vedoč, da ga bo bojna trobenta na novo poklicala, čim bo skopnel sneg, ker kralj Maks ni

več maral Turkom plačevati davka in se je pripovedovalo, da misli sam sultan voditi vojsko proti Dunaju. Ta zimski odmor mu je tudi za to prav prišel, da je lahko v pokrajini utrdil svojo moč in omehčal trde kmečke vratove, ki so njemu in njegovi ženi naredili toliko skrbi — skratka, da se je maščeval nad vsemi, ki so se bili predrznili upreti njegovemu krutemu gošpostvu. Zato je sedaj veselo iztezal svoje noge, ko je sedel ob plapolajočem kaminu s svojo ženo Heleno, ki je vezla pas za sina Gabrijele. Oba sta se živahno razgovarjala.

„Torej, da veš, Helena,“ je dejal Tahi, „banova hči se mož!“

„Ali je mogoče?“ je radovedno vprašala gospa in izpustila vezenje v krilo.

„Tudi jaz sem se čudil. Mislim sem, da bo ostala stara devica, odkar jo je tvoj nečak Gjuro pustil na cedilu — toda sedaj je ban ulovil nekoga Madžara, nekoga Štefana Držfyja, poveljnika podonavskih konjenikov; zaroko so že slavili, v jeseni, če jo doživimo, pa bo poroka. Dobil sem pismo iz Ogrske, v katerem so mi Batorijevi vse to sporočili.“

„Ali ne pišejo nič o naših pravadah, o preiskavi zaradi veleizdaje, ki teče zoper Ambroža in Uršulo?“

„Piše, da pravde spijo,“ se je nasmehnil Tahi, „kako bi tudi ne? Ambrož seveda žene svojo pravdo proti meni, kolikor se le da, toda kralj ima sedaj veliko pravdo s Turkom, prosjači v Avgsburgu pri nemški gospodi za denar in nima časa za sodbe. Od te preiskave pa menda ne bo nič?“

Kandidati smejo biti samo takšne osebe, ki morejo biti tudi izvoljene. Nihče ne sme podpisati več kandidatnih list.

Te določbe si zapomnite, ko boste sestavljali kandidatne liste!

Iz naše organizacije.

Rajhenburg. Tu se snuje nova krajevna politična organizacija slovenskih republikancev.

Izpod Krima pri Ljubljani nam poročajo, da se v tamošnjih vaseh pripravljajo resni moške, da ustanove krajevno politično organizacijo slovenskih republikancev.

Iz Ptuja smo prejeli sporočilo, da se je tam ustanovila krajevna politična organizacija slovenskih republikancev. Pripravlja pa se tudi na Bregu pri Ptuj.

Tenetiše na Gorenjskem. Vrše se predpriprave za krajevno politično organizacijo slovenskih republikancev.

Sv. Lenart nad Šk. L. Pišejo nam: „Velečenjeni g. urednik! Sem sicer pristaš SLS, toda vseeno odobravam pisavo Vašega cenjenega lista ter obsojam napade nanj od strani časopisja stranke. Le krepko naprej, kajti republikanska misel zori bo kot nekateri mislijo. Pri prihodnjih volitvah pride odločitev: Ali smo monarhisti ali republikanci. Vsi pod en klobuk ne moremo!“

Sv. Bolfenk. Tu je ustanovljena krajevna politična organizacija slovenskih republikancev.

Okolica Dravograda. Tu pripravljajo resni moške ustanovitev krajevnih političnih organizacij slovenskih republikancev.

Žiri - Dobračvo. Pišejo nam: Vaše delo odobravamo in se zavedamo dobro velikega cilja, ki ga zasledujete. Večina ljudstva pri nas je na Vaši strani. Le pogumno naprej! Dajte pogona, da pridemo do lastne krajevnice politične organizacije slovenskih republikancev.

Kakor smo že zadnjič povedali, je velikega pomena, da pri letošnjih občinskih volitvah slovenski republikanci nastopijo samostojno in pokažejo s tem pravo misel našega naroda.

Trbovlje na Gorenjskem. Pišejo nam: „Pri nas se močno giblje za našo stranko. Samo — ali smemo ljudem to, kar Vi pišete tudi na naših sestankih in shodih povedati?“ (Večkrat naletimo na to, da živi med ljudstvom še plahost zaradi našega republikanskega pokreta. To je posledica politične „vzgoje“ našega ljudstva, kakršno so mu nudile slovenske in neslovenske politične stranke. To je le še ostanek stare naše ponižnosti! Proč z njo! Ljudje naj se zavedajo, da delamo mi vse v skladu z veljavnimi postavami. Če smo republikanci, smemo to tudi biti, kajti tega noben zakon ne prepoveduje. Kakor imajo ljudje pravico biti demokrati, radikali, samostojni kmetje itd., prav takšno državljansko pravico imajo biti tudi republikanci! Zato nič se bati, kajti mi se bojujemo za naš cilj zgolj z zakonitimi sredstvi! Zato moramo republikanci spolniti le to, kar tudi od vsakega drugega zahteva zakon in nič več. (Op. ured.)

Notranje Gorice. Pripravljamo ustanovitev krajevnice republikanske politične organizacije. Naprej!

Savlje. Poskusili bomo ustanoviti krajevno politično organizacijo slov. republikancev.

Iz Ljubna pri Podnartu nam pišejo, da hočejo tam ustanoviti krajevno politično organizacijo slovenskih republikancev.

Globoč. Ker je tu velika večina prebivalcev slovenskega republikanskega prepričanja, se ustanavlja krajevna politična organizacija slovenskih republikancev.

Imeniten poslanik kraljevine SHS.

Ameriški list „Proletarec“ z dne 20. decembra poroča iz San Franciscu: Dne 1. decembra so tukajšnji Jugoslovani praznovali petletnico združenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v Kraljevino SHS. Ob tej priliki je bil navzoč tudi srbski poslanik dr. Ante Tresić Pavičić. Jaz pravim „srbski poslanik“ zato, ker so ga tako imenovali nekateri tukajšnji listi (Serbian Envoy). On je tukaj (kakor poročajo) na potovanju in bo obiskal vse večje jugoslovanske naselbine po zapadu. Namen njegovega potovanja je, da se seznanji s svojim ljudstvom in da dobi čim več gromote podpore za svojo državo. Obenem želi utrditi jugoslovanski patriotizem, kar je tež-

ka naloga, ker takega patriotizma še ni.

Tukajšnja srbska in hrvatska društva (slovenska se niso odzvala) so ga sijajno sprejela in na čast njegovi ekselenci aranžirala veselico in shod, na katerem je bil on glavni govornik. Govoril je največ o kraljevini SHS. in njeni dinastiji. Seveda jo je hvalil! Napadal je Radiča in njegovo politiko, privoščil si je socialiste, republikance in sploh vse tiste elemente, ki ne soglašajo s politikom sedanje belgrajske vlade. Posebno se je raztogotil na republikance in se izrazil, da jugoslovansko ljudstvo še ni zrelo za republiko in da velika večina niti ne ve, kaj republika pomeni.

To je mogoče res, kajti če ne bi bilo, bi se jugoslovansko ljudstvo že zdavnaj otreslo vladarjev in njihovih podrepanikov.

G. Tresić Pavičić je pokaral tudi Slovence, češ, da so preveč „sitni“ in delajo razdor v kraljevini, namesto da bi podpirali njeno vladno. Mogoče se je ta diplomat razjezil nad njimi še bolj zato, ker se tukajšnja slovenska društva niso udeležila sprejema, ki je bil prirejen v počast njegovi ekselenci. Celotno tukajšnje slovenski župnik mu je zaprl vrata, ko je izvedel, da Slovenci ne marajo sodelovati pri sprejemu poslanika kraljeve vlade SHS.

Ako bi g. A. T. Pavičić zastopal ljudsko vladno namesto monarhistične, bi gotovo dobil tudi od Slovencev v San Franciscu dostojen sprejem.

Ko se je gospod poslanik mudil v Sacramentu, je tudi tam zadel ob kamen. Hrvatski republikanski klub v Sacramentu je izdal resolucijo, v kateri izjavlja, da dr. Ante Tresić Pa-

vičić ne zastopa Hrvatov in da ga oni ne priznajo za svojega predstavnik. Na to resolucijo g. poslanik ni hotel odgovoriti.

Ako ne zastopa Hrvatov, zastopa Slovence še veliko manj, vsaj kar se tiče Slovencev v San Franciscu. Sicer pa po njegovem mnenju Slovenci itak niso nič prida; ne vem pa, če to kar govori, tudi resnično misli.

Na koncu svojega govora na tukajšnji njemu prirejeni slavnosti je omenil tudi tiste Dalmatince, ki so pod Italijo in jim izrekel svoje simpatije. Slovencev, ki so pod italijanskim jarmom, katerim jemlje Mussolinijeva vlada šole in zatira njihove publikacije in druge kulturne ustanove, se ni spominjal v svojem govoru. Mar ti Slovenci niso vredni simpatij in podpore, ki bi jim bila država, katero zastopa g. Pavičić v stanju nuditi?

Diplomatje govore v jeziku diplomatov, in to je mešetarski jezik, kajne g. Pavičić?“

Demagogija.

Eno najbolj priljubljenih očitanih za razne politične nasprotnike je očitavanje demagogije ali demagoštva. Kdor hoče svojega političnega nasprotnika z gotovostjo „ubiti“, mu ni treba drugega storiti kakor da svojega nasprotnika na javnem shodu ali pa v tem ali onem listu krsti za „demagoga“. Ljudje pa, ki ne vedo, kaj ta beseda sploh pomeni, si navadno predstavljajo „demagoga“ kot neko bitje, ki mora biti še hušje in zlobnejše kakor sam Antikrist.

Deloma imajo ljudje tudi prav. „Demagog“ je namreč človek, ki se ljudem laže in jih slepari. To je gotovo nekaj grdega in ljudje imajo čisto prav, če se takega človeka boje.

Kako pa sleparijo razni „demagogi“ ljudi? Taki ljudje predvsem izkoriščajo ljudsko nevednost. Vsak človek n. pr. ne more sedeti v Belgradu v parlamentu in tam na svoje oči opazovati, kaj razni poslanci in ministri počno. Gotovo je, da jo gospodje ministri ali pa poslanci včasih tudi prav pošteno polomijo. Ljudem pa, ki so zakrivilili kakšno nerodnost, gotovo ni prav in ne more biti prav, če bi tudi njihovi volilci zvedeli za kakšno nerodnost takih gospodov. Kako se torej taki neprijetnosti izogniti?

Jako lahko! Če pride tak gospod domov in ga političen nasprotnik zaradi zagrešene nerodnosti tu ali tam javno prime za ušesa, potem takemu gospodu niti v sanjah ne pade v glavo, da bi kakšno svojo zmotno ali pregrešek priznal kot poštenjak, ampak on predrzno vstane in zakliče svojemu nasprotniku: „Ti lažeš! To ni res! Ta človek, ki meni kaj očita, je — demagog!“

Tako se postavi na laž ne tistega, ki se res laže ali kaj taj, ampak tistega, ki bi laž rad razkril! Reci še tako poštenemu človeku, da je demagog in konec ga je!

Imamo pa še druge vrste demagoge. Znano je, da ljudje posebno radi slišijo to, kar si žele. To okolnost znajo posebno dobro in spretno izkoriščati razni politični agitatorji, ki na javnih shodih in na tajnih sestankih zlasti pred volitvami vse mogoče obetajo, najbolj seveda to, kar vedo, da si ljudje posebno žele, čeprav dobro vedo, in kljub temu, da dobro vedo, da morajo biti in ostati razne obljube neizpolnjene, ker jih v danih razmerah sploh ni mogoče uresničiti. Tako se n. pr. zgodi, da obeta kakšen tak brezvestnejš ljudem, da bo davke odpravil. On dobro ve, da brez davkov ni nobene države na svetu, pa vseeno ljudem nekaj obeta, čeprav ve, da se to ne bo nikoli zgodilo. Obeta pa take in podobne stvari zato, ker ve, da bi ljudje to radi videli in upa, da ga bodo zato tudi volili. Tako postopanje je seveda očitno sleparstvo in ljudje, ki ljudstvu tako govore in pišejo, so jako nevarni zapeljivci ljudstva ali demagogi.

V mestih govore n. pr. ljudem, ki stanujejo kot najemniki, da mora ostati najemnina nizka. To vsak najemnik gotovo rad sliši. Ljudje pa, ki na tak način najemnike ščujejo, prav dobro vedo, da brez primerne obrestovanja kapitala nihče ne bo zidal hiše in tudi starih hiš ne bo popravil, kar mora imeti za posledico občutno brezposelnost, ki se ravno nad najemniki najhušje maščuje. Vse to razni ljudje prav dobro vedo, pa v kljub temu drugače govore kakor je

„Kako to?“

„Tukaj ima zopet tvoj ljubi bratec Nikola svoje prste vmes, saj mu je od sigetskega kapetanstva ostalo toliko časa, da je po svoji stari navadi lahko napisal debelo pismo za svojega varovanca Ambroža. In tako bo stvar zaspala. Zato tudi nisem šel na bratislavski zbor, ker me vse skupaj preveč jezi in imam tako doma dovolj opravka, da uredim svoje gospodarstvo in ukrotim kmetijsko goveda. Jim bom že polomil rogove. Za veleizdajo se dalje ne brigam, samo da je zemlja v mojih rokah; starega lopova Ambroža pa sem tudi tako nabrisal, da se me bo spominjal vse živne dni.“

„Res,“ je pripomnila gospa Helena, „ker si ravno omenil ta kmečka goveda, kaj pa se bo zgodilo s Heningovičinim oskrbnikom Štefanom, ki ste ga oni dan zasačili na cesti pri Brdovcu?“

„Kaj bo ž njim?“ se je zasmel Tah, „vprašaj rajši, kaj je bilo! Naj počiva v miru!“ Pri teh besedah je vzel Tah ženinine škarje v roke, prerezal nit in rekel: „No, tako je bilo! Ti prokleti bajtarji se ne bodo več igrali sodnike!“

„Povej torej!“

„Ali je treba toliko besed za tak nič? Tako je bilo. Šimen Drmačič mi je sporočil, da živi Štefan gosposko v Brdovcu in da se pri tem še grozi, da se bodo stari gospodarji povrnil. Rekel je tudi to, da je kmečke pse naščuval na tebe, povrh pa ima še precejšen imetek. Hotel sem pa soditi, toda strahopetni podžupan Gjuro Raškaj je čenčal, da je Štefan plemenit in da

spada pred plemenitaško sodišče. Dobro, sem rekel, jaz ga tožim, vi pa ga sodite. Bomo že videli! Sešli so se na sodbo v Brdovcu in so dejali, da je Štefan čist in nedolžen in da ima prav. To sem vedel. Zato sem po obravnavi počakal Štefana z Bošnjakom in Antonom Gerecyjem. Zgrabili smo ga in pripeljali sem, jaz pa sem rekel Raškaju, da bom sedaj, sodil jaz. Sodili smo hitro. Ti si še spala. Moj Anton je prinesel sekuro, zamahnil je in frk! — je odletela glava. Hišo lopova Štefana je dobil Gerecy, ker mu je tako po mojstrski osmuknil glavo. 'im bom že pokazal, kdo sem, pometel bom vse to plemenito in neplemenito smetje tako, da bo vse čisto, kakor tukaj tla.“ je končal Tah in s peto tresnil ob kameniti tlak.

„Toda če te obtožijo?“

„Kdo?“ je vzdignil Tah glavo, „bana imam v žepu, moja stranka je močna, kralju smo potrebni, zameriti se nam ne sme — jaz sem na Hrvaškem gospodar. Kdo me hoče tožiti? Komu?“

„Oče! Oče!“ je planil v sobo Gabrijel, „Petričević je ravno kar prignal v grad bosega človeka v železu.“

Tah je naglo vstal in stopil na balkon pogledat, kaj je. Sredi dvorišča je stal v snegu bos in gologlav človek, oblečen samo v srjaco in hlače, okovan v težke verige. Človek se je od mraza tresel kakor šiba, črni lasje so mu silili v blede lice, iz ust pa mu je tekla kri. Pri njem je sedel na konju Peter Petričević z dvema oborožencema in pisar Šimen Drmačič, oblečen v obrnjen kožuh in noge ovite s slamo.

„Kdo je to?“ je vprašal Tah zviška.

„Največji razbojnik!“ je odgovoril Drmačič in vzdignil glavo, „ta vsega spoštovanja vredni gospod se piše za Ivana Sabova, Vaša milost, mati pa ga ni rodila za drugo nego za vislice. Saj ga menda že poznate!“

„Ho! Ho! Ivan Sabov!“ se je zasmel gospodar Susjeda, „torej ste ga dobili!“

„Kakor vidite, Vaša milost,“ je blebetal Drmačič dalje, toda pri tem smo svoj kruhek pošteno zaslužili.“

Tah je stopil na dvorišče in se postavil pred dregatajčega siromaka, ki je venomer gledal v tla.

„Ti si Ivan Sabov?“ ga je vprašal Tah.

Človek je ponosno vzravnaval glavo, prešinil velikaša z očmi in rekel:

„Da, Ivan plemeniti Sabov!“

„Glej ga no,“ se je vmešal Drmačič, „nisem vedel, da si plemenit. Torej se zna tudi plemenita koža naježiti! Zdi se mi, da ti ni vroče!“

Sabov je pisarja prezirljivo pogledal in ni rekel besede.

„Ti si,“ je povzel Tah, „za Heningovico proti meni puntal kmete, ti si z orožjem v roki napadel Susjed.“

„Sem!“ je odgovoril uklenjeni.

„Ti si z mečem branil grad pred banom in ubil kapetana Vlašiča.“

„Sem!“

„Toda zakaj si to storil, dravec moj?“

(Dalje prihodnjik.)

res, to pa samo zato, da bi pri volitvah dobili ni svojo stran glasove namernikov. Vsak pameten človek pa mora uvideti, da je tako govorjenje čola demagogija in zapeljevanje in varanje ljudstva.

Na deželi zopet radi govore ljudem, da je treba grunte deliti, da bo vsak človek imel nekaj svoje zemlje. Ali se ne sliši tako govorjenje silno leno? Posebno za revne hlapce so take besede naravnost nebeška muzika! Tako govori človek, ki bi rad pri volitvah dobil zase glasove hlapcev in bajtarjev. Če boste pa takega človeka vprašali, kako bo že

enkrat razdeljene grunte še naprej delil čez kakih 20 let, ko bo zopet na kmetih dovolj otrok brez gruntov, takrat bo tak ljudski zapeljavec ali demagog — izginil! On namreč ne vraša po tem, kaj bo, ampak njemu gre le za to, da dobi volilne glasove danes.

Zato priporočamo svojim bralcem in naročnikom, naj bodo previdni, in naj vsako tako obljubovanje, kot ga danes lahko slišijo na vagone; petkrat in desetkrat premislijo, da ne bodo zastoj nasledili — demagogom in lažnjivcem.

Dnevne vesti.

Občinske volitve. Na več tozadnih vprašanj odgovarjamo, naj se republikanci povsod udeležijo bodočih občinskih volitev, kjerkoli jih je toliko, da lahko postavijo svoje kandidate za občinske odbore. Nastopijo pa naj povsod popolnoma samostojno, brez zvez in kompromisov z drugimi strankami, in brez ozira na to, ali zmagajo ali pa ne. Kolikor nas bo, toliko nas bo. Malo število naših pristašev v posameznih občinah naj nikogar ne plaši, vsaj vemo vsi, da iz malega raste veliko. Spomnite se na svetopisemsko prisposodo o drobnem gorčičnem zrnu in o mogočem drevesu! Z doslednostjo, z vztrajnostjo, s samozavestjo in z neumornim delom bomo končno le prišli do cilja. Lotite se dela povsod in uspeh nam bo zagotovljen. **Ne dajte pa se plašiti!** Naši nasprotniki vam bodo poskušali groziti na vse možne načine, vi pa se ne bojte, ker zaradi republikanstva vam nobena oblast ne more nič. Za vsa potrebna pojasnila pa se obračajte na naslov: Uprava »Avtonomista«, Ljubljana, Breg 12. Le brez strahu in krepko naprejš!

Kako se kmetom dobro godi. V velikonočni številki »Jutra« je objavil znani zadrugar g. Miloš Štibler nekaj zanimivih števil o kmečkih dohodkih. Iz pregleda o kmečkih dohodkih posnemamo sledeče številke: Leta 1921. so kmetje zaprosili za 11 milijonov dinarjev! Denarni zavodi pa so dali posojil 1. 1921. nekaj nad 8 milijonov dinarjev namesto zaprosenih 11 milijonov, leta 1922. pa so dovolili 20 milijonov posojila namesto zaprosenih 28 milijonov. L. 1920. so imeli denarni zavodi pri kmetih 7 milijonov dinarjev v posojilu, leta 1922. pa že 26 milijonov, kar pomeni, da so zrastle kmečki dolgovi v dveh letih skoro za 400 odstotkov. Tako dobro se danes kmetom godi. Davki pa kajpada vedno višji.

CENJENIM NAROČNIKOM. Z današnjo številko smo začeli prilagati položnice vsem naročnikom izven Ljubljane, ki so z naročnino na zaostanku in jih prosimo, da plačajo znesek označen na položnici gotovo vsaj do 1. maja. Na vsaki položnici je označen znesek in čas, kdaj je naročnina z dotičnim zneskom plačana. S tem upamo, bode vsakomur ustrezno, ker mnogi ne vedo, koliko in do kdaj imajo list plačan. Kdor je medtem že plačal, naj nam pa oprosti, ker useh položnic ni mogoče naenkrat izpolniti. Torej, kdor prejme v tej ali eni prihodnjih številko položnico, naj nam pošlje takoj znesek, ker mi ne razpolagamo z nikakimi fondy. — Vse naše somišljenike in druge čitatelje pa prosimo, da širijo naš list in ga vsakomur toplo priporočajo. — Malenkostni znesek 5 Din na mesec upamo, si lahko vsak odtrga. Zato na plan in pridno delo ter na točno plačevanje. **UPRAVA.**

Posebne vrste klobaso je napisal dr. Žerjav, vodja slovenskih samostojnih demokratov, ali po domače: vodja največjih slovenskih centralističnih podreptnikov v »Jutru« slovenskemu ljudstvu za velikonočni dar. Zadostovalo bo po našem mnenju, če povohamo le košček te klobase, ker taka kakor en košček je cela klobasa. Dr. Žerjav n. pr. pravi: »Boj proti državnemu in narodnemu edinstvu smatramo za boj proti obstoju države.« (Opomba: Proti temu, da naj ostanemo Srbi, Slovenci in Hrvati v skupni državi,

se danes nihče ne bori, torej je tozadna dr. Žerjavova trditve navadna laž, narodnega edinstva pa sploh nikdar bilo ni, ker so Slovenci, Srbi in Hrvatje trije, ne pa eden. Švicarski zgled pa dokazuje, da lahko žive v eni državi tudi trije narodi, ne da bi eden gospodoval nad drugim.) — Dalje pravi dr. Žerjav: »Naša država nima ekzistenčne opravičenosti, ako se ne priznava in noče narodnega edinstva.« (Opomba: Po tej pameti tudi Rusija nima pravice do obstoja, ker živi v Rusiji okoli 100 narodov in narodičev. Tudi Švica nima pravice do obstoja, tudi Zedinjene države ne.) — Dalje pravi dr. Žerjav: »Primerjati v tem opisu Jugoslavijo s Švico, Nemčijo, Veliko Britanijo ali celo z Zedinjenimi državami je, milo rečeno, depasirano (= neumestno)«. (Opomba: Mi dr. Žerjavu radi verjamemo, da smatra primero naše države s Švico itd. za »neumestno«, kajti ravno dober primer teh držav njega samega najbolj bije po zobeh in zavrača njegove državopravne trditve s stoletno prakso.) Dobro pa je, kar pravi dr. Žerjav naprej: »Vse ono, kar je zdravega v odporu zoper centralizem, dosežemo lahko na drug način, ki ne ogroža državnega obstoja in prevajanja Slovencev, Hrvatov in Srbov v jugoslovenski nacionalizem.« Tu je dr. Žerjav vsaj enkrat pošteno in odkrito povedal, kakšen je glavni namen njegove politike: **Prevajanje Slovencev v Jugoslovane.** Mi smo že nešteto povedali, da so Slovenci že od takrat naprej »Jugoslovani«, odkar so Slovenci, ker Slovence sploh ne more spadata drugam kakor med »Jugoslovane«, ker ni culukafer, ampak je Slovenec. Tudi telički in oslički ne morejo spadata drugam, kakor med »sesavce«, dokler se rode tako kot sedaj in žerjavi ne morejo spadata drugam kakor med tiče, dokler se vale iz jaje. Zato Slovencev ni treba prav nič »prevajati«, da postanejo »Jugoslovani«, ker so že kot Slovenci tudi obenem Jugoslovani, prav tako kakor so oslički in telički že vsled tega »sesavci«, ker so oslički in telički in ne purmani. Kdor pa kljub tem tako lahko razumljivim dejstvom vse eno smatra za potrebno, da se Slovence »prevede« v »Jugoslovane« (kakor so »prevajali« uradnike iz starih šarž na nove), ta zahteva nekaj drugega: Ta zahteva naj Slovenci puste svoj slovenski jezik in naj se oprimejo ali neke »jugoslovanščine«, ki je sploh nikjer ni, ali pa zahteva, naj Slovenci postanejo Srbi! Na to namreč, da bi Srbi pustili svoj jezik in ga zamenjali z neko neznanom »jugoslovanško« godlo, na to noben pameten Srb niti v sanjah ne misli. Zato bi bilo mnogo lepše, če bi dr. Žerjav napisal odkrito in pošteno, da zahteva, naj se Slovenci posrbimo. To bi bilo vsaj možato. On namreč zahteva naše posrbljenje zato, ker upa, da bo s srbsko pomočjo lažje »kranjske farje gonil.« Zakaj ne »goni farjev on sam? Ali je že tako zanič? — Te vrstice smo napisali zato, da bodo naši bralci spoznali, kako si zamišljajo slovenski centralistični podreptniki »politično vzgojo slovenskega ljudstva.«

Po stari navadi. Blamaža, ki so jo doživeli naši slavni vladinovi z znanim ponarejenim boljševi-

skim dokumentom, glede Radiča, vladinovecy se ni izmodrila in spametovala. Ves svet se je še zvičal od smeha, a že so šli iskat vladinovecy novo sramoto. To pot so hoteli dokazati kralju in pa svojim pravovernim backom, da hoče Radič Macedonijo odtrgati od Jugoslavije in jo izročiti Bolgarom. V ta namen so dali fabricirati od nekega Bolgara, ki opravlja pri nas špijonske posle, razgovor Radiča z nekim bolgarskim voditeljem, v katerem Radič Bolgarom obljublja Macedonijo. Da bi bila stvar verjetnejša, so dali ponarediti in natisniti kar celo številko lista »Nezavisna Makedonija« s fabrikatom »razgovora« vred! Falzifikat so spoznali po tem, da je list »Nezavisna Makedonija« že zdavnaj prej sploh nehal izhajati, iz česar je razvidno, da je cela dotična številka navaden falzifikat. To ve danes ves svet. Kar pa seveda slovenskih vladinovskih petoliznikov nič ne ovira, da ne bi te oslarije na dolgo in široko ponavljali v »Jutru« in v »Narodu«. Kolikor večje bedarije namreč ta dva lista pišeta, toliko rajši jima verjame takozvana slovenska »inteligenca«.

Belgrajska vlada, ki ji načelujeta Pašič in Pribičević, še vedno vlada. Pašič je sicer podal kralju demisijo vlade, kralj pa ostavke še ni sprejel, tako da imata Pašič in Pribičević še dovolj časa napolniti razne volilne fondy z državnim denarjem.

Pri prihodnjih volitvah nameravajo nastopiti tudi Prepeluhovi (podčrtali mi, op. ur.) republikanski federalisti in sicer v onih občinah, v katerih obstoja republikanska krajevna organizacija. — Tako poroča »Jutra« dne 22. t. m. — Poročilo »Jutra« bi bilo popolno, če bi »Jutra« povedalo še to, da bodo republikanski federalisti povsod, kjer bodo nastopili, pobrali demokratičnim »Jutrovcem« prav vse glasove. Kar se pa tiče »Prepeluhovih« republikancev, bodi »Jutra« povedano, da je pri nas republikancih republikansko načelo ali princip vse, oseba pa nič, kajti pri nas ni tako kot pri demokratih, kjer je oseba dr. Žerjava ali kakšnega drugega advokata vse, načelo pa nič. »Jutra« prav toplo priporočamo branje drugega snopiča »Male politične šole«, ki v kratkem izide. Tam bo vse to natančno razloženo.

Kundak in batina. Kaj je batina, je splošno znano. Kundak pa je puškino kopito. Batina in kundak sta mogočna gospoda v Jugoslaviji. Ministri sicer radi zatrdajo jejo pred svetom, da oni ne vladajo z batino in s kundakom, dogodki pa postavljajo njihove besede na laž. Tako je nedavno v Belgradu neki policijski uradnik (!) delavko Ljubico Ljubičić tako pretepal v policijskem zaporu, da je še tisti dan v bolnišnici vsled težkih telesnih poškodb umrla. Živijo centralizem!

Proti Radiču in proti republikancem ščujajo vsi »vodilni« slovenski demokratični listi kakor za stavo. To je najboljši dokaz, da imajo republikanci prav in da so na dobrem potu.

Za Velikonoč je objavilo »Jutra« oni znani »dokument«, ki ga je po lastnem zatrdilu prejelo »od absolutno zanesljive strani«, in iz katerega naj bi bilo razvidno, da je Radič prejemal velikanske svote denarja od boljševiške ruske vlade. Kdor saj površno prebere ta čudni »dokument«, mora videti in razumeti na prvi pogled, da je ta »dokument« ponarejen in sicer tako slabo ponarejen, kakor znajo take dokumente slabo ponarejati samo v Bel-

gradu. Belgrajska diplomacija je tudi s tem »dokumentom« dokazala, da je najslabša na svetu, »Jutra« pa je z objavo tega »dokumenta« dokazalo, da ima svojih 20.000 naročnikov in 100 tisoč bralcev, s katerimi se take rado pohvali, za silno otročje in bedaste ljudi.

Samozavest. V zadnji številki »Pravice«, zlasti krščansko-socialnih delavcev, nas pozivajo gospodje, naj povemo ime dotičnega, ki nam je izdal »tajnost«, da so krščansko-socialni delavci z gonjo proti »Avtonomistu« nezadovoljni in da so proti tej gonji protestirali. — Mi tej želji žalibog ne moremo ustreči, pa naj bo izrečena še tako samozavestno. Mi ponavljamo le to, kar smo že zadnjič zapisali, da je naša informacija resnična in točna. Imena našega poročevalca pa ne bomo izdali, ker bi se mu utegnilo sicer slabo goditi. On mora sam najbolje poznati svoje gospodarje in več, kaj ga čaka, če pride njegovo ime v javnost.

Naročajte in širite „AVTONOMISTA!“

Še nekaj iz »Jutra«. »Jutra« piše dne 19. aprila v uvodniku: »Zato pa je naš glavni problem (vprašanje) problem vzgoje za državo in za javno delo. Srečnejša bodočnost Jugoslovenov... se da ustvariti le na temelju politične izobrazbe vseh državljanov... Politično znanje je predpogoj (zakaj ne: pogoj? op. ur.) pravičnega in uspešnega političnega udejstvovanja.« — »Jutra« hoče imeti torej politično izobražene Slovence! To želi tisto »Jutra«, ki bi moralo vsak dan desetkrat na kolnih hvaliti Boga, da Slovenci še niso dovolj politično izobraženi, kajti če bi bili Slovenci res že politično izobraženi in če bi tudi v politiki mislili samostojno, bi »Jutra« že zdavnaj ne imelo nobenega naročnika več, dr. Žerjav pa nobenega volilca! — Kdor pa se hoče res politično izobraziti, naj si naroči za ceno 3 dinarjev pri upravi »Avtonomista«, Ljubljana, Breg št. 12 novo knjižico »Mala politična šola«. Kdor bo to knjižico parkrat prebral, bo politično bolj izobražen kakor če bere »Jutra« 100 let.

Grška republika. Na Grškem, ki je naša soseda na jugu države, so ta teden glasovali, ali naj bo Grška monarhija ali republika. Za republiko je glasovalo okoli 75 procentov prebivalstva. Tako velikega števila republikanskih glasov ni nihče pričakoval. Republikanska misel danes zmaga je po celi Evropi in bo brez dvoma zmagala prej ali slej tudi pri nas.

Nakup gozdov, deok, tramov in drv. Zaloga trbeveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. — Plačljivo tudi na obroko.

DRUŽBA ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon štav. 220.

Tudi v glavah slovenskih samostojnih kmetov se svita. Mi smo že v zadnji številki opozorili slovenske kmete in delavce na to, kako imajo v Belgradu vedno pripravljene kakšne nove sorte lim, na katerega bi radi lovili slovenske in hrvaške kaline, da bi še nadalje prenašali »sladki« belgrajski jarem.

Posebne sorte lim so skuhal v Belgradu v najnovejšem času za kmete. Kakor hitro so namreč videli sedanji oblastniki, da so tudi največji slovenski in hrvaški butci izprevideli, da vsa demokracija in ves centralizem nima drugega pomena kakor nadvlado 20 belgrajskih »poro- doc« nad celo državo, so že prišli na dan »srbski zemljoradniki«, ki se začeli sliniti okoli slovenskih in

hrvaških kmetov s pretvezo, da »morajo vsi kmetje skupaj držati«. Tako govorjenje je pa navadna sleparija, farbarija in, če hočete, tudi lumparija. S takim govorjenjem upajo namreč »srbski zemljoradniki« slovenske in hrvaške kmete še enkrat zvabiti in zmamiti v belgrajsko zanjko pod pretvezo »skupnih kmečkih interesov«. Resnica o »skupnih kmečkih interesih« pa je taka, da ima slovenski kmet svoje interese, hrvaški kmet svoje in srbski kmet zopet svoje, ker je slovenska zemlja drugačna, hrvaška zopet drugačna in srbska zopet drugačna. Povsod je različno podnebje in različni so tudi pogoji za obdelovanje zemlje in različna je zemlja in različni so plodovi. Zato je slovenski kmet vrsta zase, kakor je posebna vrsta zase slovenski delavec, hrvaški kmet zopet je vrsta zase in srbski kmet je vrsta zase. To so dejstva matere narave, ki jih nihče ne more izpremeniti. Ta neizpremenljiva dejstva govore, da se mora slovenski kmet organizirati v svoji slovenski stranki, hrvaški kmet v svoji hrvaški in srbski kmet v svoji srbski. Vsi pa se medsebojno tako podpirajo, toda komandirati ne sme in ne more nihče nikogar! Ta dejstva pa tudi jasno dokazujejo, da je v Jugoslaviji možna le federativna republika, če hočemo imeti v njej zadovoljne državljane in zato se bodo vsi pametni samostojni in res samostojno misleči kmetje pridružili slovenskim republikancem in bodo naročili »Avtonomista« in pa knjižico »Mala politična šola«, ki se jo dobi pri upravi »Avtonomista« za 3 dinarje. Pišite takoj po oboje na upravo »Avtonomista«, Ljubljana, Breg št. 12 in ne bo vam žal.

Rogaška-Slatina, največje, najmoderneje, svetovnoznano zdravilišče v kraljevini SHS. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Najboljše železniške zveze, družabno življenje in vsakovrstne zabave. Zdravilišče leži 228 m nad morjem v prijetni kotlini. Vse nadaljnje informacije daje ravnateljstvo zdravilišča Rogaska-Slatina.

Sajenje sadnega drevja.

(Konec.)

Neposredno pred sajenjem se jame tako daleč zasujejo, da lahko sadimo drevesa ter se pri tem ne bojimo, da bi prišla pregloboko v zemljo. Drevo sme priti v zemljo tako daleč, da je površina zemlje v enaki višini s tistim delom debla,

Antikvarijat, knjigarna HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 268.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

kjer se začenjajo korenine. Računati pa je, da se zemlja po sajenju vsede za 15—20 odstotkov. To sesedanje se ublaži nekoliko s tem, da zemljo pri sajenju potlačimo z nogami. V tem slučaju je potrebno vsaditi drevo tako globoko, oz. visoko, da pride najspodnji del debla 8—12 cm nad zemeljsko površino. Ako tega pravila ne bi vpoštevali bi se zgodilo, da bi vsadili drevo pregloboko, kar bi imelo posledico, da bi drevo trpelo na pomanjkanju potrebnega zraka.

Dno jame, kamor se postavi drevesce s svojimi koreninami naj ne bo jamasto, temveč nekoliko vzbočeno. Ta oboka omogoči, da se korenine lažje porazdele in spravi jo v zaželjeno lego.

Drevo, katerega mislimo presaditi v sadovnjak naj ne bo starejše od 5 let in njegovo deblo naj ne meri čez sredo manj kakor 8 cm v obsegu. Naše načelo bodi: boljše je vsaditi eno čvrsto drevo, nego deset slabih.

Način sajenja:

Ko smo prikrajšali predolge in odrezali vse poškodovane korenine se postavi drevesce na nasipano zemljo v jami. Na nasipnem kupčku porazdelimo korenine v obliki kroga tako, da segajo nekoliko po-

ševno v zemljo. Sajenje opravljajo dve do tri osebe. Prva oseba, ki drevo sadi, se postavi v ali poleg jame in porazdeli z rokami korenine, medtem ko druga dobavlja z lopato potrebno zemljo ali kompost.

Najboljša zemlja, ki smo jo pri izkopavanju jame zložili posebej se pomeša s kompostom in porabi pri zasipanju in zatlačenju korenin. Oseba, ki drevo sadi, mora paziti na to, da ne ostanejo nobeni prazni prostori med posameznimi koreninami. To dosežemo najbolje s tlačanjem zemlje med korenine z rokami, ne pa s stresanjem ali privzdigovanjem drevesa. S poslednjim ravnanjem bi spravili korenine v nepravo lego okrog debla ter povzročili, da bi se ali združile ali zasukale. Ko so vse korenine pokrite približno z dlan na debelo z zemljo, potlačimo vso zemljo s stopalom noge v krogu okoli debla. S tlačanjem začnemo ob robu jame. Če imamo na razpolago kaj gnoja, potrosimo istega in jamo do vrha zadelamo. Pri pomladanskem sajenju moramo drevo izdatno zaliti, predno jamo zasujemo, pri jesenskem sajenju pa lahko zalivanje izostane. Z zalivanjem namreč dosežemo, da se zemlja in korenine bolje vležejo in pri mejo. Gnoj pa, ki smo ga potrosili

nad koreninami v jamo ne daje koreninam samo dobre hrane, ampak jih varuje tudi po zimi pred hudim mrazom; poleti pa pred izsušenjem.

Pripomnim, da je rezati korenine z ostrim nožem ali škarijami in sicer poševno od spodnje strani. S tem omogočimo, da se rane prej zacelijo in da v bližini ran poženo nove korenine. Če bi pa rezali korenine poševno od gornje strani ali s topim orodjem, bi se rane ne mogle tako hitro zaceliti ter bi korenine lahko na rezni ploskvi začele trohneti.

Pri rezanju korenin moramo odstraniti le poškodovane korenine in prikrajšati samo konce drobnih koreninic. Vsako drugo rezanje je škodljivo: kajti čim manj zdravih korenin odstranimo, tem večji uspeh bomo imeli pri sajenju.

Gredico okoli drevesa moramo napraviti koritasto, da vlaga od drevesa ne odteka, kar je posebne važnosti v suhih letinah. V takšnih letinah je potrebno na novo vsajena drevesa večkrat zalivati in drevesni kolobar od časa do časa okopati.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSkih AVTONOMISTOV.

Odgovorni urednik Drago Brozovič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

FR. SLOVNIK LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufakture. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Pošljite naročnino!

Novo lepe slovenske knjige!

Ravnokar so izšle nove knjige:

Regina Povest G. Kellerja, poslovenil dr. Joža Glonar. Cena Din 5-

Občinsko dete Srbska vaška povest, spisal Branislav Nušič. Poslovenil Cv. Golar. — Cena dinarjev 15 —

Zeleni kader

Povest iz viharnih dni našega narodnega osvobajanja, spisal Ivan Zorec. — Cena Din 14—

Poštnina Din 1—

Tiskali in založili

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Vse knjige se lahko naroče po dopisnici.

Knjige so res lepe in za ljudstvo zelo primerne in zabavne.

Nadalje priporočamo politične študije prof. dr. Drag. Lončarja, ki so izšle v knjigi pod naslovom

„Politika in zgodovina“

Tudi ta knjiga je izšla v založbi tiskarne

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Kdor se zanima za politična vprašanja in za boj za avtonomijo Slovenije, naj to knjigo bere!

Cena Din 30—

Edini tihi pisalni stroj

L. C. Smith & Bros

Mod. 8, brez najmanjšega ropota.

Zastopstvo:

LUDOVIK BARAGA

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6./I.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad, podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

ELIN družba za električno industrijo d. z. o. z.

Gradi električne centrale in naprave.

Velika zaloga motorjev in električnega materijala. - Cene izredno nizke. - Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska cesta 1, telefon št. 68.

Maribor, Vetrinjska ulica 11, telefon št. 239.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavni: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje